

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Omgevingsrecht.....	2
Wabo	2
Sociale zekerheid overig.....	4
Bestuursrecht overig.....	6
Huisvesting	6
Vreemdelingenrecht.....	7
MVV	7
Procesrecht.....	8
Regulier	9

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2024, 852

ABRS, conclusie Staatsraad Advocaat-Generaal mr. G. Snijders, 21-08-2024,

[ECLI:NL:RVS:2024:3420](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen.

Wabo 2.33 lid 2 aanhef en onder a

WABO. GEVOLGEN GESLAAGD BEROEP OP VERTROUWENSBEGINSEL. VERGOEDING VOLLEDIGE DISPOSITIESCHADE. In het geval dat sprake is van door het bestuursorgaan gewekt gerechtvaardigd vertrouwen in de vorm van een toezegging als bedoeld in rov. 11.2 van de Amsterdamse dakopbouw-uitspraak ([ECLI:NL:RVS:2019:1694](#)), maar zwaarder wegende belangen aan honorering van dit vertrouwen in de weg staan – moet de volledige schade worden vergoed die de belanghebbende lijdt doordat hij gerechtvaardigd heeft vertrouwd op de toezegging, in dat vertrouwen heeft gehandeld en door dat handelen in een slechtere positie is komen te verkeren dan hij zou hebben verkeerd als het gerechtvaardigd vertrouwen niet bij hem zou zijn gewekt. Dat is dus de volledige dispositieschade. Als grondslag voor de schadevergoeding valt uitsluitend het vertrouwensbeginsel te hanteren.

Het onderwerp van deze conclusie

1.1 Deze conclusie gaat – in één zin gezegd – over de vraag wanneer, op grond waarvan en in hoeverre bij de bestuursrechter aanspraak op schadevergoeding kan worden gemaakt in het geval dat gerechtvaardigd, aan het bestuursorgaan toerekenbaar vertrouwen over de uitoefening van een bestuursbevoegdheid niet kan of behoeft te worden gehonoreerd wegens zwaarder wegende belangen. Deze vraag is een onderdeel van wat sinds de standaarduitspraak over de Amsterdamse dakopbouw uit 2019 https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@145319/202301857-2-r3/-_ftn1 [...] bekend staat als de ‘derde stap’ die moet worden doorlopen bij de beoordeling van een beroep op het vertrouwensbeginsel in het bestuursrecht (hierna ook wel: de derde stap van de Amsterdamse dakopbouw-uitspraak). In de Amsterdamse dakopbouw-uitspraak is deze vraag onbeantwoord gelaten. [...]

12. Beantwoording gestelde vraag (samenvatting van voorgaande)

12.1 De gestelde vraag houdt in welke gevolgen een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel heeft voor de verplichting van het bestuur om schade aan betrokkene te vergoeden als het bestuursorgaan zich op het standpunt mag stellen dat zwaarder wegende belangen aan honorering van het door hem door een toezegging gewekte vertrouwen in de weg staan (het tweede onderdeel van de derde stap van de Amsterdamse dakopbouw-uitspraak). De vraag omvat wat de normatieve grondslag voor deze vergoeding is, de wijze waarop de vergoedbaarheid en omvang van de schade moeten worden bepaald en welke afwegingen en gezichtspunten daarbij een rol kunnen spelen.

12.2 Het antwoord dat op deze vraag in deze conclusie wordt gegeven, is dat in het geval waarop de vraag ziet – dat sprake is van door het bestuursorgaan gewekt gerechtvaardigd vertrouwen in de vorm van een toezegging als bedoeld in rov. 11.2 van de Amsterdamse dakopbouw-uitspraak, maar zwaarder wegende belangen aan honorering van dit vertrouwen in de weg staan – de volledige schade moet worden vergoed die de belanghebbende lijdt doordat hij gerechtvaardigd heeft

vertrouwd op de toezegging, in dat vertrouwen heeft gehandeld en door dat handelen in een slechtere positie is komen te verkeren dan hij zou hebben verkeerd als het gerechtvaardigd vertrouwen niet bij hem zou zijn gewekt. Dat is dus, kort gezegd, de volledige dispositieschade. Vergoeding van het zogeheten positieve belang – waarbij de belanghebbende financieel in de positie wordt gebracht waarin hij zou hebben verkeerd als de toezegging was nagekomen – is niet aan de orde.

Als grondslag voor deze schadevergoeding valt het vertrouwensbeginsel te hanteren, zoals dat in acht moet worden genomen bij het besluit. Deze schadevergoedingsverplichting maakt dan ook deel uit van het te nemen besluit, zij het dat dit onderdeel van het besluit eventueel later genomen kan worden dan het onderdeel van het besluit waarbij wordt vastgesteld dat zwaarder wegende belangen aan het honoreren van het vertrouwen in de weg staan. Bij de huidige stand van de rechtsontwikkeling (blijkende uit wet, rechtspraak en literatuur) bestaat voldoende grond voor aanvaarding van deze grondslag door de bestuursrechter.

Andere grondslagen voor deze schadevergoeding zijn niet of minder geschikt. Dat betreft mede art. 3:4 lid 2 Awb, dat op dit moment in de rechtspraak vaak als (oneigenlijke) grondslag voor de schadevergoeding wordt genoemd.

Op het vaststellen van de schadevergoeding zijn in beginsel de gewone schadevergoedingsregels van toepassing. Op een aantal daarvan wordt in de conclusie nader ingegaan.

13. Conclusie

De vraag wordt beantwoord zoals hiervoor in 12.2 vermeld.

De Afdeling heeft bij deze conclusie een nieuwsbericht uitgebracht: [Advies staatsraad A-G Snijders: vergoed dispositieschade steeds volledig op grond van uitsluitend het vertrouwensbeginsel.](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2024, 853

MK CRvB, 08-08-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1603](#)

college van burgemeester en wethouders van Haarlem.

de Staat der Nederlanden (minister van Justitie en Veiligheid) (Staat)

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) 2.3.5 lid 4

WMO 2015. MAATWERKVOORZIENING OPVANG. Ontzegging toegang opvanglocatie gedurende drie dagen in verband met ongewenst gedrag. Voor deze periode is aan appellant een time out-bed op een andere locatie geboden.

De Raad is van oordeel dat i.c. niet gezegd kan worden dat aan appellant met het time out-bed gedurende drie dagen geen adequate opvang is geboden.

4.3. Volgens vaste rechtspraak van de Raad kan de adequaatheid van opvang ter beoordeling worden voorgelegd aan de bestuursrechter.[...] Dit kan ook in een situatie zoals hier, waarin tijdelijk de toegang tot een bepaalde opvanglocatie is ontzegd en elders een time out-bed is gegeven. Bij de beantwoording van de vraag of de geboden opvang adequaat is, dienen alle feiten en omstandigheden te worden meegewogen. [...]

4.5.1. De Raad is van oordeel dat in de gegeven omstandigheden niet gezegd kan worden dat aan appellant met het time out-bed gedurende drie dagen geen adequate opvang is geboden. Daarbij is van belang dat uit het bestreden besluit en de zich in het dossier bevindende rapportage van de opvanglocatie duidelijk naar voren komt dat appellant de huisregels heeft overtreden en zich ook daarna op een zodanig onbehoorlijke wijze heeft gedragen dat onrust ontstond en het gevoel van veiligheid in deze opvanglocatie in het gedrang kwam. Met de drie dagen ontzegging van de toegang tot deze opvanglocatie en het gelijktijdig aanbieden van een time out-bed op een andere locatie beoogde het college te bereiken dat appellant zijn gedrag zou veranderen en zich voortaan aan de huisregels zou houden. Dat bijna drie weken zijn verstreken tussen de incidenten op 12 en 13 april 2020 en het besluit van 2 mei 2020 maakt niet dat dit doel niet meer bereikt zou kunnen worden.

4.5.2. Het beroep op de artikelen 3 van het IVRK en 8 van het EVRM treft geen doel. Er bestaat geen grond voor het oordeel dat het college zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de belangen van de kinderen als bedoeld in artikel 3 van het IVRK. Het college heeft in de loop van de procedure terecht opgemerkt dat een sfeer van veiligheid binnen de gezinsopvang ook in het belang is van de kinderen die daar verblijven. Verder is de toegangszegging bij het bestreden besluit beperkt tot drie dagen, waarin de kinderen hun vader buiten de opvanglocatie konden blijven ontmoeten. Hierdoor is geen onevenredige inbreuk gemaakt op het gezinsleven van appellant en de kinderen als bedoeld in artikel 8 van het EVRM.

4.5.3. Appellant heeft zich verder nog beroepen op artikel 9 van het IVRK. Daargelaten de vraag of deze bepaling kan worden beschouwd als een ieder verbindende bepaling als bedoeld in artikel 94 van de Grondwet en als zodanig rechtstreeks kan worden ingeroepen, leidt de in dit artikel vervatte norm niet tot meer waarborgen dan reeds voortvloeien uit artikel 8 van het EVRM. Ook het beroep op artikel 9 van het IVRK slaagt daarom niet.

Schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn

[...]

4.8. [...] De redelijke termijn is [...] met drie maanden overschreden. De overschrijding van de redelijke termijn heeft plaatsgevonden in de fase bij de bestuursrechter. De Raad zal daarom de Staat veroordelen tot betaling van € 500,- aan appellant.

JnB 2024, 854

MK CRvB, 08-08-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1605](#)

college van burgemeester en wethouders van Rucphen.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)

Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2019 van Bureau HHM (HHM Normenkader 2019)

WMO 2015. MAATWERKVOORZIENING HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING. De Raad volgt de rechtbank en het college in het standpunt dat met de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning van 7,5 uur per week een schoon en leefbaar huis en schone draagbare kleding kan worden bereikt.

Daarbij komt dat de Raad inmiddels heeft geoordeeld dat niet alleen het CIZ-protocol, maar ook en vooral het HHM Normenkader 2019 als uitgangspunt kan dienen bij het vaststellen van de omvang van de maatwerkvoorziening voor huishoudelijke hulp. Bij toepassing van dit normenkader zou voor appellante tot een aanmerkelijk geringere omvang van huishoudelijke ondersteuning dan 7,5 uur per week zijn gekomen. Met de verstrekking van 7,5 uur aan huishoudelijke ondersteuning is appellante dus zeker niet tekort gedaan en is een passende bijdrage geleverd aan haar zelfredzaamheid en participatie.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Huisvesting

JnB 2024, 855

MK ABRS, 21-08-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:3416](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Huisvestingswet 2014 24, 35

Huisvestingsverordening Amsterdam 4.2.1

HUISVESTING. BOETEREGIME VAKANTIEVERHUUR AMSTERDAM IS IN STRIJD MET HET EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. Tabel 4 uit bijlage 3 bij de Huisvestingsverordening Amsterdam is dan ook onverbindend. Door in het boeteregime voor toeristische verhuur alleen te differentiëren naar type overtreding en niet bijvoorbeeld ook een onderscheid te maken tussen woningonttrekking met en zonder een bedrijfsmatig karakter, of differentiatie in de omvang van de specifieke overtreding of bij recidive, heeft de gemeenteraad naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak onvoldoende gedifferentieerd. Dit klemt te meer omdat het algemene niveau van de boetes in Amsterdam hoog is.

Het is aan de raad om een boeteregime voor vakantieverhuur vast te stellen dat recht doet aan het evenredigheidsbeginsel. Daartoe zal de raad verdergaand moeten differentiëren dan thans het geval is, in ieder geval met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen. Dat tabel 4 uit bijlage 3 bij de Huisvestingsverordening Amsterdam onverbindend is, betekent niet dat aan appellante in het geheel geen boete had mogen worden opgelegd. Zij heeft immers in strijd gehandeld met één van de voorwaarden voor vakantieverhuur. De Afdeling zal daarom zelf de hoogte van de boete vaststellen. Zij acht in dit geval een boete van € 2.900,-, zijnde 25% van het boetebedrag uit tabel 4, passend en geboden.

De Afdeling heeft bij deze uitspraak een nieuwsbericht uitgebracht: [Boeteregime van gemeente Amsterdam voor vakantieverhuur is niet evenredig.](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

MVV

JnB 2024, 856

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht, 15-07-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:13381](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 14

Richtlijn 2003/86/EG 7 lid 2

MVV. Afwijzing aanvraag mvv 'verblijf als familie- of gezinslid'. Inburgeringsvereiste is in strijd met artikel 14 van het EVRM en artikel 7, tweede lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn.

Beroep gegrond.

3. Eiseres heeft de Syrische nationaliteit en is geboren op [geboortedatum] 1976. Zij woont in Qatar en is op 30 augustus 2021 getrouwd met referent die de Nederlandse nationaliteit heeft. Omdat eiseres bij referent wil wonen heeft zij op 20 december 2021 een aanvraag ingediend tot het verlenen van voornoemde mvv.

4. De minister heeft de aanvraag tot het verlenen van een mvv afgewezen omdat eiseres niet voldoet aan het inburgeringsvereiste op grond van de Wet inburgering in het buitenland (Wib). Volgens de minister is geen sprake van bijzondere omstandigheden om eiseres ontheffing te verlenen van dit vereiste. De minister heeft de afwijzing in bezwaar gehandhaafd en het bezwaar ongegrond verklaard.

5. Eiseres is het niet eens met de afwijzing. Eiseres voert aan dat het inburgeringsvereiste in strijd is met het discriminatieverbod van artikel 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en met artikel 7, tweede lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn. Volgens eiseres maakt de minister een ongerechtvaardigd onderscheid naar nationaliteit en/of ras/etniciteit. [...]

Is het inburgeringsvereiste in strijd met artikel 14 van het EVRM? [...]

20. De rechtbank is derhalve van oordeel dat de minister onvoldoende heeft gemotiveerd dat het gemaakte onderscheid naar nationaliteit gerechtvaardigd is vanwege buitenlandse betrekkingen en economisch belangen en/of vanwege de bevordering van de integratie. Hierbij stelt de rechtbank ook vast dat de minister in het kader van de vraag of sprake is van een rechtvaardiging voor het gemaakte onderscheid onvoldoende acht heeft geslagen op de omstandigheid dat het hier gaat om vreemdelingen die rechten ontlenen aan de Gezinsherenigingsrichtlijn. Daarom is sprake van een motiveringsgebrek. De beroepsgrond slaagt.

Onderscheid naar ras/etniciteit [...]

22. De rechtbank overweegt dat in de motivering van het gemaakte onderscheid door de minister en in de Memorie van Toelichting bij de Wib sprake is van bepaalde stereotypingen en niet-gemotiveerde aannames ten aanzien van bepaalde kenmerken en het gedrag van groepen personen, op basis van hun nationaliteit. Het daarbij gemaakte onderscheid tussen 'westerse' (of 'westers-georiënteerde') en 'niet-westerse' (of 'niet-westers-georiënteerde') landen dat ter rechtvaardiging van de inburgeringsplicht voor mvv-plichtige onderdanen wordt aangevoerd, duidt erop dat hierbij in feite indirect onderscheid wordt gemaakt naar nationale of etnische afkomst, waarbij de inburgeringskansen gerelateerd worden aan culturele of aangeboren kenmerken. De rechtbank betreft hierbij (naar analogie) dat het HvJ EU in het arrest *Chez* heeft geoordeeld dat ook sprake kan zijn van discriminatie op grond van etnische afstamming, ongeacht of een collectieve

maatregel alleen personen van een bepaalde etnische afkomst treft dan wel ook personen zonder die afkomst maar die evenals eerstbedoelde personen ten gevolge van die maatregel ongunstiger behandeld of bijzonder benadeeld worden. Voor een indirect onderscheid op basis van etnische afkomst moet het criterium van redelijke en objectieve rechtvaardigingsgronden zo strikt mogelijk worden uitgelegd en moeten er zwaarwegende gronden bestaan. De rechtbank overweegt dat de minister het bestaan van deze zwaarwegende gronden voor het gemaakte onderscheid onvoldoende heeft onderbouwd. De beroepsgrond slaagt.

Artikel 7, tweede lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn [...]

24. De rechtbank volgt eiseres in het standpunt dat de minister niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat zij met het stellen van de inburgeringsplicht personen niet selecteert. Niet alleen wordt in de Memorie van Toelichting als reden voor de inburgeringsplicht het risico van een grote toestroom van migranten genoemd. In het hogerberoepsschrift dat als aanvullende motivering in beroep is overgelegd zijn ook aspecten genoemd die op selectie van personen duiden. Naast de aspecten als 'of een land hiertoe een officieel verzoek heeft ingediend' en 'bilaterale handel' noemt de minister ook het aspect van 'weinig of geen risico van (toename van) illegale migratie'. Volgens de minister heeft dit laatste aspect ook een rol gespeeld bij de toevoeging van Zuid-Korea tot de lijst van mvv-vrijgestelde landen. Dat deze aspecten worden genoemd in het kader van de mvv-vrijstelling doet niet ter zake nu de minister voor de reden van het onderscheid met andere landen aansluiting zoekt bij deze vrijstelling. De genoemde aspecten duiden op selectie waarmee de minister in strijd handelt met artikel 7, tweede lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn. Ook deze beroepsgrond slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2024, 857

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 16-08-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:13031](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 8:55d lid 2

PROCESRECHT. BEROEP NIET TIJDIG. NAREIS. De rechtbank beslist dat de keuze van de minister om het first in first out (fifoprincipe te hanteren aanvaardbaar is, vooral omdat het voor aanvragers meer rechtszekerheid en meer rechtsgelijkheid oplevert. Eerder door de rechter opgelegde beslistermijnen zijn niet meer realistisch en leiden niet tot een wijziging in de behandeling van de aanvragen, ook al lopen dwangsommen op. De rechtbank benadrukt dat deze oplossing van een zeer lange beslistermijn slechts een tijdelijke oplossing mag zijn. Om de rechtszekerheid en effectieve rechtsbescherming voor aanvragers te kunnen blijven waarborgen is het noodzakelijk dat het probleem op een structurele manier wordt opgelost.

Bij deze uitspraak heeft de rechtbank een persbericht [Uitvoeringsproblemen bij nareisaanvragen](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2024, 858

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 27-06-2024,

[ECLI:NL:RBDHA:2024:13319](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 14

REGULIER. AMV-buitenschuldbeleid. Het standpunt van de staatssecretaris in de besluitvorming komt in feite erop neer dat de staatssecretaris geen onderzoek naar adequate opvang in het land van herkomst hoeft op te starten wanneer de vreemdeling binnen anderhalf jaar na zijn asielaanvraag meerderjarig wordt. Een dergelijke handelwijze is in strijd met de strekking van het arrest TQ en rechtspraak van de Afdeling omdat de staatssecretaris op die manier niet voortvarend handelt teneinde de periode waarin eiser in onzekerheid verkeert over zijn verblijfsstatus zo kort mogelijk te houden en de doelstelling van de Terugkeerrichtlijn om een doeltreffend terugkeer- en verwijderingsbesluit te voeren te waarborgen. Bovendien wordt daarmee alsnog een onderscheid gemaakt tussen de ene groep minderjarigen (jonger dan 16,5 jaar) en de andere groep minderjarigen (ouder dan 16,5 jaar). Beroep gegrond met instandlating rechtsgevolgen.

[Naar inhoudsopgave](#)